

BÀI 16

CÁC CUỘC KHỞI NGHĨA TIÊU BIỂU GIÀNH ĐỘC LẬP TRƯỚC THẾ KỈ X

TIẾT 1: KHỞI NGHĨA HAI BÀ TRƯNG

HAI BÀ TRUNG

Năm 40 - 43

Đánh đuổi chính quyền
đô hộ nhà Hán, lên ngôi vua,
dựng quyền tự chủ.

BÀ TRIỆU

Năm 248

Khởi nghĩa từ Cửu Chân lan
ra Giao Chỉ, khiến "toàn thể
Châu Giao đều chấn động".

LÝ BÍ - TRIỆU QUANG PHỤC

Năm 542 - 602

Giành chính quyền,
xưng hoàng đế, đặt tên
nước là Vạn Xuân.

MAI THỨC LOAN

Năm 713 - 722

Chiếm phủ thành An Nam,
được 32 châu quanh vùng và
nhân dân Chăm-pa, Chân Lạp
hưởng ứng.

PHÙNG HUNG

Cuối thế kỉ VIII

Chiếm phủ Tống Bình, giành
quyền tự chủ trong vài năm, được
tôn xưng là Bố Cái Đại Vương.

KHỞI ĐỘNG

*Quan sát sơ đồ một số
cuộc khởi nghĩa tiêu
biểu trước thế kỉ X*

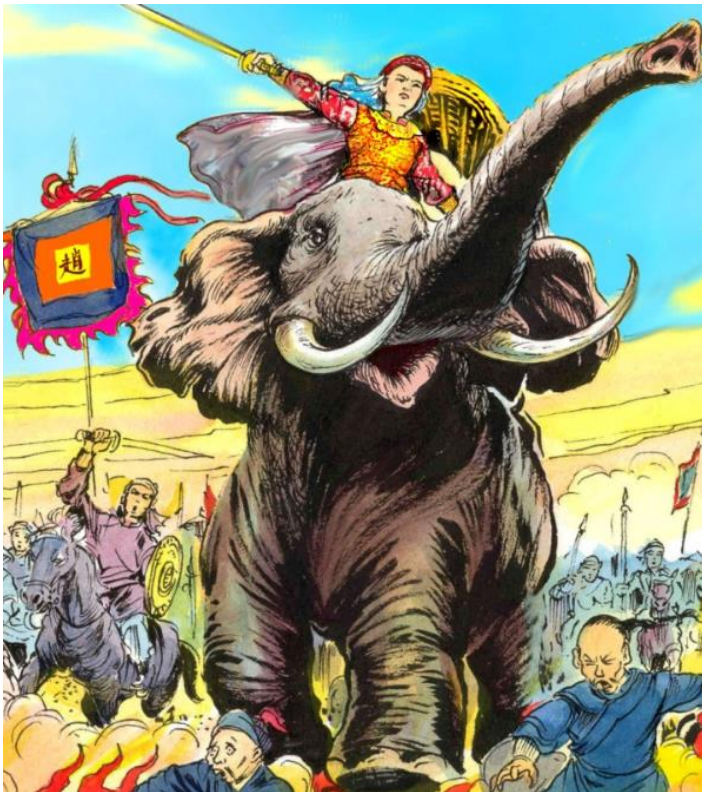

NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Nguyên nhân, mục đích

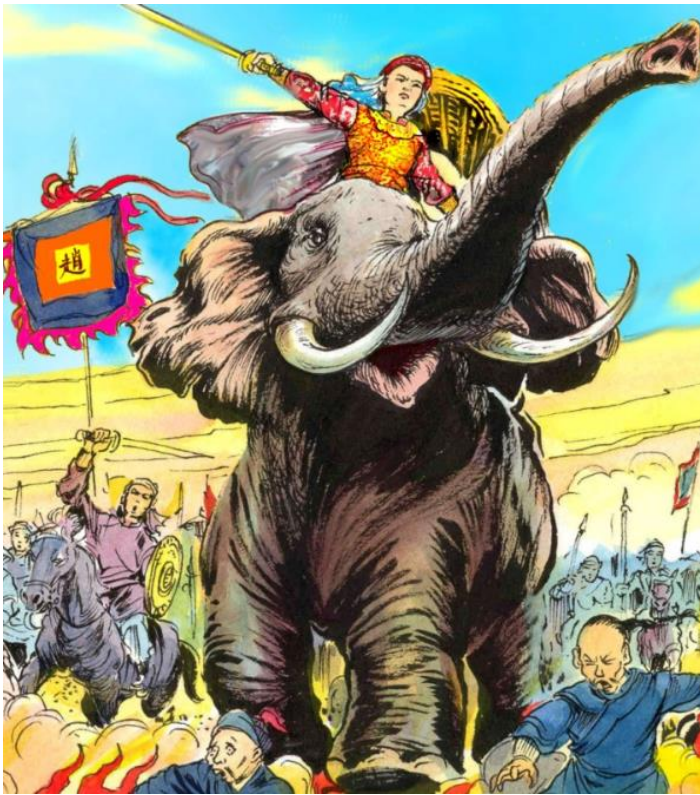
2. Diễn biến cuộc khởi nghĩa

3. Kết quả và ý nghĩa

Hồ sơ nhân vật Lịch sử

- Liệt kê 3 điều em biết về 2 nhân vật: Trưng Trắc và Trưng Nhị.*

Hồ sơ nhân vật Lịch sử

- Trưng Trắc - Trưng Nhị
- Sinh ra và lớn lên ở đôi bờ sông Hồng (Từ Hạ Lôi - Mê Linh đến thị xã Sơn Tây - Hà Nội)
- Là con gái của một Lạc tướng ở Mê Linh
- Tương truyền tên gọi của hai bà được dân gian giải thích bắt nguồn từ cách gọi theo tên các loại kén.

Đọc các câu thơ dưới đây, kết hợp quan sát phim tư liệu, em hãy chỉ ra nguyên nhân và mục đích của cuộc khởi nghĩa Hai Bà Trưng

1.

Nguyên nhân mục đích

**“Một xin rửa sạch nước thù
Hai xin dựng lại nghiệp xưa họ Hùng
Ba kéo oan ức lòng chồng
Bốn xin vền vẹn sở công lênh này”**
*(Trích sách “**Thiên Nam ngữ lục**”)*

○ **Nguyên nhân**

- Xuất phát từ lòng yêu nước, căm thù chính quyền đô hộ
- Xuất phát từ sự bất bình đối với chính sách cai trị hà khắc của nhà Hán
- Thi Sách – chồng bà Trưng Trắc bị Thái thú Tô Định giết hại

○ **Mục đích**

- Chống đô hộ, bảo vệ nhân dân
- Khôi phục lại nền độc lập, tự chủ thời Hùng Vương dựng nước

HAI BÀ TRUNG LÀM LỄ TẾ TRỜI ĐẤT RA QUÂN GIẾT GIẶC

2. Diễn biến

*Quan sát lược đồ, theo dõi
diễn biến cuộc khởi nghĩa,
hoàn thành sơ đồ diễn biến*

▲ Hình 2. Lược đồ khởi nghĩa Hai Bà Trưng (năm 40)

Sơ đồ diễn biến cuộc khởi nghĩa Hai Bà

Trưng

Mùa xuân
năm 40

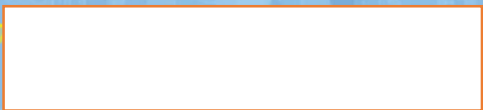
Từ sông
Hát

Nghĩa quân
tiến công

Khởi nghĩa
thắng lợi

Sơ đồ diễn biến cuộc khởi nghĩa Hai Bà

Trưng

Mùa xuân
năm 40

Hai Bà Trưng
phất cờ khởi
nghĩa ở Hát Môn

Từ sông
Hát

Nghĩa quân theo
đường sông Hồng tiến
xuống Mê Linh, Cổ Loa

Nghĩa quân
tiến công

Chiếm Luy Lâu -
trụ sở của chính
quyền đô hộ

Khởi nghĩa
thắng lợi

Tô Định rút
chạy về nước

3.

Kết quả ý nghĩa

Kết quả

- Khởi nghĩa thắng lợi, Trưng Trắc được suy tôn lên làm vua, đóng đô ở Mê Linh

- Trưng Vương nắm quyền tự chủ trong ba năm, sau đó bị đàn áp do tương quan lực lượng chênh lệch

Ý nghĩa

Thể hiện tinh thần đấu tranh bất khuất của người Việt

Cổ vũ mạnh mẽ cho các cuộc khởi nghĩa giành độc lập, tự chủ về sau

Tượng thờ Hai Bà Trưng

**Đền thờ Hai Bà Trưng ở
huyện Mê Linh (Hà Nội)**

LỄ HỘI ĐÈN HAI BÀ TRƯNG
MÊ LINH - HÀ NỘI

Củng cố bài học

KHỞI NGHĨA HAI BÀ TRUNG (Năm 40)

Ý NGHĨA

- KHỞI NGHĨA ĐẦU TIÊN THẮNG LỢI
- SAU 7200 NĂM BỊ ĐỒ HỘ
- TINH THẦN YÊU NƯỚC

KHÁI NIỆM

- QUẬN GIAO CHỈ
- THÁI THỨ
- CẶM THỦ QUÂN XÂM LƯỢC
- CHỒNG TRUNG TRẮC
- THI SÁCH
- BỊ TỖ ĐỊNH BẮT, GIẾT

DIỄN BẾN

- TRONG 1 THÁNG
- MÙA XUÂN NĂM 40
- CỦA SÔNG HÁT
- TÂN CÔNG LUY LÂU
- LÀM CHỦ MÊ LINH
- PHẬT CỎ KHỞI NGHĨA
- TRUNG TÂM CHÍNH QUYỀN ĐỒ HỘ
- ĐÁNH CHIẾM CỎ LOA
- QUÂN HÁN BỎ CHẠY
- TỖ ĐỊNH TRỞ VỀ TRUNG QUỐC

Vận dụng

- Sưu tầm và thiết kế tập san về các địa điểm, di tích liên quan tới cuộc khởi nghĩa Hai Bà Trưng

- **Gợi ý: Em có thể sưu tầm**

- Tên các đền thờ

- Con đường

- Trường học

→ Giải thích việc đặt tên như vậy có ý nghĩa như thế nào?

